

Aan de staatssecretaris Justitie en Veiligheid
Mevrouw C. van Bruggen MSc MBA
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Onze referentie

MvH/RvZ/ATR4430/2026-U108

Datum

23 juni 2026

Onderwerp

Aanvullende zienswijze Wetsvoorstel collectief rechtenbeheer

Geachte mevrouw Van Bruggen,

Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) heeft op 10 april 2026 advies uitgebracht over het Wetsvoorstel collectief rechtenbeheer.¹ De bevindingen van ATR leidde tot het eindoordeel het wetsvoorstel niet in te dienen tenzij rekening wordt gehouden met de adviespunten (dictum 4). Met deze aanvullende zienswijze reageert het college op de verwerking van de adviespunten en daarmee op het gewijzigde voorstel dat wij hebben ontvangen op 3 juni 2026.

Inhoud van het voorstel

Het wetsvoorstel geeft regels voor collectieve beheersorganisaties en het toezicht daarop. Concreet aanleiding is een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO)-evaluatie waarin is geconstateerd dat een helder wettelijk referentiekader voor zowel collectieve beheersorganisaties (cbo's) als toezichthouder op het gebied van governance ontbreekt. Ook geeft de evaluatie in overweging om de mogelijkheden te onderzoeken om de wet te vereenvoudigen.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

¹. [Adviescollege toetsing regeldruk | wetsvoorstel-collectief-rechtenbeheer-en-toezicht-kan-evenwichtiger](#)

Contact:

Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG

Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl

Tel: 070-310 86 66

1. Nut en noodzaak

Adviespunt 1.1

'Het college adviseert in het wetsvoorstel een juiste balans aan te brengen tussen belangen van enerzijds beheersorganisaties/rechthebbenden en anderzijds betalingsplichtigen/gebruikers en te verduidelijken hoe het wetsvoorstel kan bijdragen aan de bescherming van publieke belangen nu het toezicht die rol niet meer kan vervullen.'

Het gewijzigde voorstel verduidelijkt in de memorie van toelichting dat het publiek belang van het toezicht door het College van Toezicht Auteursrechten (hierna: CvTA) is verankerd. Ook is in de wet geëxpliciteerd dat het doel van de taakopdracht van het CvTA is om goed collectief rechtenbeheer te bevorderen met inachtneming van alle daarbij betrokken belangen. Het college concludeert dat dit adviespunt adequaat is opgevolgd.

Een belangrijk onderdeel uit de ZBO-evaluatie is de verdere doorontwikkeling van het risicogestuurd toezicht door het CvTA. Het wetsvoorstel schaft de bestuurderstoets af die het college juist als mogelijk instrument ziet voor een verdere doorontwikkeling van het risicogestuurde toezicht omdat eventuele risico's dan aan bij de bron (kwaliteit bestuurder van een cbo) zichtbaar zijn. Vervolgens kan het doorlopend toezicht meer risicogestuurd worden ingericht. Dit was aanleiding voor het volgende adviespunt:

Adviespunt 1.2

'Het college adviseert in de toelichting te motiveren of en in hoeverre de bestuurderstoets bij grote cbo's een bijdrage kan leveren aan het doorontwikkelen van risicogestuurd toezicht en of (het afschaffen daarvan) daadwerkelijk tot minder toezichtlasten voor cbo's leidt.'

In reactie op dit adviespunt is in de toelichting aangegeven dat op basis van praktijkervaringen van de betrokken beheersorganisaties (Buma en Sena) de bestuurderstoets niet heeft geleid tot een daling van de ervaren toezichtdruk. Voorts wordt aangegeven dat deze toetsing drempelverhogend kan werken op de arbeidsmarkt voor internationaal bestuurderstalent. Daarnaast geeft de toelichting aan dat effectief risicobeheer primair dient te geschieden via wettelijke normen en gedragen governance regels in plaats van een individuele instaptoets op de persoon door het CvTA. De toelichting is op dit punt dus uitgebreid waarbij het college aantekent dat deze idealiter aangevuld wordt met een reflectie op de toezichtstrategie van het CvTA.

2. Minder belastende alternatieven

Het wetsvoorstel streeft naar het schrappen van nationale koppen. Toch kwam een nieuwe nationale kop in de vorm van meldplichten in het wetsvoorstel terwijl het geldend wettelijk kader (Algemene wet bestuursrecht) reeds mogelijkheden biedt om de informatiepositie van de toezichthouder te versterken. Dit was aanleiding voor het volgende adviespunt:

Adviespunt 2.1

'Het college adviseert de meldplichten voor cbo's te schrappen en daarmee een nieuwe nationale kop te voorkomen.'

Naar aanleiding van het advies worden de meldplichten in het gewijzigde wetsvoorstel beperkt. Concreet leidt dit tot schrapping van zes meldplichten. Hiermee wordt in belangrijke mate opvolging gegeven aan het adviespunt.

3. Werkbaarheid

Artikel 37 van het wetsvoorstel bevatte twee grondslagen voor algemene maatregelen van bestuur. Dit was aanleiding voor het volgende adviespunt:

Adviespunt 3.1

'Het college adviseert de grondslag voor algemene maatregelen van bestuur met nadere regels voor de governance code te heroverwegen ingeval kan worden vertrouwd op de goede werking van het toezicht.'

Op grond van het vierde lid van het oorspronkelijke wetsvoorstel kunnen nadere regels worden gesteld over goed bestuur van en toezicht op collectieve beheersorganisaties. In de toelichting is verduidelijkt dat de noodzaak voor deze grondslag bestaat uit het belang van een duidelijk referentiekader. Deze grondslag blijft bestaan.

Op grond van het vijfde lid van het oorspronkelijke voorstel kon een algemene maatregel voor bestuur worden opgesteld met nadere regels over de naleving van de governance code. Op dit punt is het gewijzigde voorstel vereenvoudigd en is de grondslag geschrapt. Op basis van het gewijzigde voorstel kan de minister een governance code aanwijzen die voldoet aan het bij (nadere) wet bepaalde. In de toelichting is daarbij een gedifferentieerde benadering genoemd waardoor rekening wordt gehouden met aard en omvang van de uiteenlopende beheersorganisaties. Op deze wijze is oog voor zelfregulering met een vangnet ingeval een beheersorganisatie zich zou onttrekken aan de gezamenlijk opgestelde governance code.

4. Gevolgen regeldruk

Over de regeldrukparagraaf heeft het college geen opmerkingen gemaakt.

Samenvattend

Het college constateert dat in het gewijzigde wetsvoorstel opvolging is gegeven aan de adviespunten.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris